UCHWAŁA NR XXXIII/222/2021
RADY GMINY DRAWSKO

z dnia 29 listopada 2021 r.

w sprawie w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w Gminie Drawsko na 2022 r.

Na podstawie art.4.[1] ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), art.10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) oraz art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.), Rada Gminy Drawsko uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w Gminie Drawsko na 2022 r. w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drawsko.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Drawsko

Ryszard Jabłonowski

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXXIII/222/2021
Rady Gminy Drawsko
z dnia 29.11.2021 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DRAWSKO NA 2022 ROK.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu usuwanie następstw nadużywania alkoholu, udzielania pomocy osobom nadużywającym alkoholu oraz pomoc ich rodzinom.

Zadania te Gmina Drawsko realizuje poprzez **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, zwany dalej Programem, realizuje także zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, jest częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych i jest on zgodny z podstawowymi założeniami polityki państwa regulowanej odpowiednimi ustawami, celami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 wobec zagrożeń wynikających z różnych negatywnych postaw człowieka.

Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga systematycznej i właściwie zorganizowanej działalności w zakresie prowadzenia odpowiedniej profilaktyki i socjoterapii na terenie całej gminy.

Całokształt działań objętych Programem koordynuje Wójt Gminy Drawsko przy pomocy Gminnej Komisji d.s. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podstawową zasadą realizacji Programu jest współpraca różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień.

Zadania określone w dokumencie adresowane są do wszystkich mieszkańców Gminy Drawsko, a w szczególności do dzieci, młodzieży, rodziców, opiekunów, nauczycieli, pedagogów, seniorów, konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych, osób pijących w sposób ryzykowny, szkodliwy, osób uzależnionych i ich rodzin, kobiet w ciąży, kierowców pojazdów, służb mundurowych, pracowników podmiotów zajmujących się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje ubiegają się o środki finansowane za pośrednictwem konkursów ofert organizowanych przez Wójta Gminy Drawsko zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym.

Program stanowi kontynuację i rozwinięcie działań wskazanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Drawsko na lata 2021-2027 i stanowi załącznik do uchwały Nr XXVII/178/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r.

Gmina na mocy ustawy z dnia 26.10.1982 r. **o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** oraz na mocy ustawy z dnia 29.07.2005 r. **o przeciwdziałaniu narkomanii** oraz ustawy z dnia 29.07.2005 r. **o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** ma za zadanie zapobiegać oraz prowadzić odpowiednie działania profilaktyczne antyalkoholowe, antynarkotykowe oraz antyprzemocowe, na które przeznacza dochody uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie gminy. Środki pozyskane z tytułu opłaty wnoszonej przez przedsiębiorców zaopatrujących hurtowników oraz prowadzących sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, Gmina Drawsko przeznacza na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania napojów alkoholowych oraz na realizację zadań wskazanych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.
Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych zaplanowanych w Budżecie Gminy Drawsko na rok 2022. Prognozowane na rok 2022 nakłady wynoszą: 139 470,00 , z tego:
- z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie gminy: 116 470,00
- z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczających 300 ml: 23 000,00

Według danych statystycznych Państwowej Agencji Rozwiazywania Problemów Alkoholowych w Polsce w roku 2020 na jednego mieszkańca średnioroczne spożycie alkoholu wynosiło: 9,6 litra stu procentowego alkoholu. Natomiast według raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z 2021 r, na 1 mieszkańca kraju należącego do UE przypada średnio 11,3 litra czystego alkoholu rocznie.
Raport informuje również, iż w krajach należących do OECD, uzależnionych od alkoholu jest 3,7 % populacji, to jest. ok 50 mln ludzi, w krajach Unii Europejskiej średnia ta wynosi 2,9 procenta.

Spożycie w litrach 100% alkoholu na jednego mieszkańca w Polsce						**Średnie roczne spożycie napojów alkoholowych na 1 mieszkańca, w litrach, przeliczeniu na 100 % alkohol**
Rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100 % alkoholu	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100 % alkoholu	
2016	3,2	5,8	0,7	99,5	5,47	9,37
2017	3,3	6,1	0,73	98,5	5,42	9,45
2018	3,3	6,0	0.72	100,5	5,53	9,55
2019	3,7	6,2	0,74	97,1	5,34	9,78
2020	3,7	6,4	0,77	93,6	5,1	9,60
Obliczenia PARPA na podstawie danych GUS						

Struktura spożycia napojów alkoholowych w procentach w przeliczeniu na 100% alkohol w latach 2016-2020 w Polsce:					
	2016	2017	2018	2019	2020
Wyroby spirytusowe	34,2%	35,2%	34,6%	37,8%	38,5%
Wino i miody pitne	7,4%	7,8%	7,5%	7,6%	8,0%
Piwo	58,4%	57,8%	57,9%	54,6%	53,5%
Obliczenia PARPA na podstawie danych GUS **Przyjmuje się założenie, iż w jednym litrze:** **1. piwa zawartych jest 5,5% alkoholu,** **2. wina (miodu pitnego) zawartych jest 12% alkoholu.**					

Analiza struktury spożywania alkoholu udowadnia, iż Polacy nadal najczęściej sięgają po piwo. Jak wskazuje przeprowadzony w 2021 roku przez portal Medonet (portal poświęcony zdrowiu, medycynie i zdrowemu stylu życia) Narodowy Test Zdrowia Polaków - **piwo** codziennie spożywa 5 % Polaków, 10 % spożywa je kilka razy w tygodniu, 23 % sięga po nie kilka razy w miesiącu, a 41% raz w miesiącu lub rzadziej. W przypadku **wina** codziennie sięga po nie 1 % Polaków, 5 % spożywa kilka razy w tygodniu, kilka razy w miesiącu spożywa 17% rodaków, 50% raz w miesiącu lub rzadziej. Jeśli chodzi o **wódkę** 1% zadeklarowało codziennie spożywanie, 3% kilka razy w tygodniu, kilka razy w miesiącu 14%, 48% określiło że spożywa raz w miesiącu lub rzadziej.
W opublikowanych badaniach wykazano, iż odsetek kobiet pijących alkohol w roku 2021 wynosi 76 procent, natomiast mężczyzn 87 procent.
Preferencje napojów alkoholowych z podziałem na płeć, przedstawia poniższe zestawienie:

	KOBIETA	MĘŻCZYZNA
PIWO	68%	89%
WINO	83%	65%
WÓDKA	53%	79%
INNE ALKOHOLE	45%	54%

Częstotliwość picia w stosunku do roku 2020, według danych Medonet, przedstawia poniższy diagram:

Częstotliwość picia alkoholu wśród Polaków z podziałem na płeć;

	KOBIETA	MĘŻCZYZNA
CODZIENNIE	5%	15%
KILKA RAZY W TYGODNIU	15%	28%
KILKA RAZY W MIESIĄCU	23%	23%
RAZ W MIESIĄCU LUB RZADZIEJ	34%	21%
NIGDY	24%	13%

Nie ma bezpiecznej dawki alkoholu. Każda ilość zwłaszcza spożywana regularnie może prowadzić do wielu bardzo poważnych problemów zdrowotnych.

Wzorce spożywania alkoholu	**Ilość czystego alkoholu (w gramach) spożywana dziennie**		**Ilość czystego alkoholu (w gramach) spożywana tygodniowo**	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Picie o niskim poziome ryzyka	do 20	do 40	Do 140	Do 280
Ryzykowne spożywanie alkoholu	20-40	40-60	140-209	280-349
Szkodliwe picie alkoholu	Ponad 40	Ponad 60	210 i więcej	350 i więcej
Podejrzenie uzależnienia od alkoholu	Ponad 40	Ponad 60	210 i więcej	350 i więcej

10 g czystego alkoholu zawarte jest w szklance 250 ml 5% piwa, lub lampce 100 ml 12% winą, czy też w kieliszku 30 ml 40% wódki

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie w nadmiernych ilościach alkoholu (jednorazowo lub w określonym przedziale czasu) nie pociągające za sobą negatywnych konsekwencji. Jeśli jednak model ten nie ulegnie zmianie może przekształcić się w picie szkodliwe, które powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne jak również społeczne i psychologiczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Ludzie latami oscylują na granicy tych wzorców, aż w końcu nie potrafią funkcjonować bez alkoholu i popadają w uzależnienie. Stawia się duży nacisk na zmianę wzorca spożywania alkoholu, prowadzone są kampanie informacyjne namawiające do jego świadomego spożywania, poradnie leczenia uzależnień prowadzą programy ograniczania picia. Programy te polegają na wypracowaniu zdyscyplinowanego wzoru konsumpcji alkoholu, zgodnie z ustalonym z terapeutą planem picia jest to m.in. zmiana miejsca spożywania alkoholu, analiza ilości, rodzaju, towarzystwa oraz środków przeznaczonych na jego zakup, sugeruje się aby pić alkohole słabsze, opóźniać moment rozpoczęcia spożycia, zmniejszać porcje alkoholu ale pić je dłużej, nie wypijać do dna, spożywać w trakcie posiłki oraz zająć się czym innym niż picie, np. tańcem.

We wszystkich krajach europejskich alkohol jest traktowany jako towar szczególny, który nie podlega regułom wolnego rynku i dlatego jego sprzedaż poddawana jest określonym restrykcjom prawnym. Jednocześnie w polityce wobec alkoholu widoczna jest tzw. podwójna natura alkoholu. Polega ona na tym, że z jednej strony alkohol jest towarem konsumpcyjnym, generuje zyski dla producentów i sprzedawców, daje możliwość zatrudnienia, przynosi dochody dla rządów i samorządów, ale z drugiej strony jest substancją toksyczną i psychoaktywną, tak więc wszelkie korzyści z handlu alkoholem idą w parze z kosztami związanymi z jego używaniem.
Autorzy przytoczonych raportów wzywają rządy do zintensyfikowania działań w celu zwalczania zjawiska upijania się. W Polsce proponuje się wprowadzić następujące rozwiązania: zaostrzyć przepisy dotyczące reklamy alkoholu, sponsoringu czy jego ekspozycji w punktach sprzedaży, opodatkowanie alkoholu, wzmocnienie badań przesiewowych i poradnictwa w podstawowej opiece zdrowotnej, wzmocnienie kontroli mających na celu przeciwdziałanie jeździe „pod wpływem".
W polityce lokalnej samorządy oprócz podejmowania inicjatyw profilaktycznych, edukacyjnych, zwiększania dostępności do profesjonalnej pomocy, mogą wpłynąć na ograniczenie dostępności alkoholu poprzez:

1. Ustalenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla terenu całej gminy lub z podziałem na poszczególne jednostki pomocnicze.
2. Ustalane zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
3. Możliwość wprowadzenia przez radę gminy zakazu sprzedaży alkoholu w miejscach, obiektach lub na określonych obszarach gminy, innych niż wskazanych w ustawie, ze względu na ich charakter.
4. Możliwość regulacji godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach.

W Gminie Drawsko zgodnie z Uchwałą Nr L/346/2018, z dnia 26 września 2018 r. Rady Gminy w Drawsku, nie wydaje się zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, usytuowanych w odległości mniejszej niż 10 mb od:
- szkół i placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych,
- obiektów kultu religijnego,
- placów zabaw.
Nie dokonano regulacji godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach.

Lokalne ograniczenia i zakazy w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce w 2020 roku, w tym: w Gminie Drawsko, przedstawia poniższa tabela:

	Na stacjach benzynowych	Na basenach i kąpieliskach
DOLNOŚLĄSKIE	2	10
KUJAWSKO-POMORSKIE	6	13
LUBELSKIE	3	11
LUBUSKIE	3	4
ŁÓDZKIE	3	10
MAŁOPOLSKIE	2	11
MAZOWIECKIE	10	19
OPOLSKIE	1	4
PODKARPACKIE	2	8
PODLASKIE	5	10
POMORSKIE	6	16
ŚLĄSKIE	2	12

ŚWIĘTOKRZYSKIE	4	14
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	2	13
WIELKOPOLSKIE	5	16
z tego: w Gminie Drawsko	0	0
ZACHODNIOPOMORSKIE	1	6
OGÓŁEM	57	177

Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uchwalonych przez gminy na terenie województwa w Polsce w 2020 roku, w tym: w Gminie Drawsko, przedstawia poniższa tabela:

	poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu do 4,5%	poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu powyżej 18%	**razem**	w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu do 4,5%	w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu powyżej 18%	**razem**	**ogółem (suma kolumn**
Dolnośląskie	9148	8446	8336	**25515**	6302	5143	4881	**15094**	**40609**
Kujawsko-Pomorskie	5584	4898	4706	**16462**	3405	2225	2104	**7763**	24225
Lubelskie	6805	5915	5769	**18620**	3377	2557	2496	**8425**	**27045**
Lubuskie	3304	3148	3123	**9564**	1987	1542	1564	**5098**	**14663**
Łódzkie	8554	8018	7889	**21918**	5559	4722	4618	**8868**	**30786**
Małopolskie	8921	8207	8267	**24866**	6069	5323	5259	**16168**	**41034**
Mazowieckie	14591	13464	13110	**40375**	8429	6772	5970	**19889**	**60624**
Opolskie	2978	2670	2695	**8278**	1960	1494	1564	**4678**	**12956**
Podkarpackie	5617	4601	4633	**14871**	2895	2134	2136	**7227**	**22098**
Podlaskie	3186	2697	2713	**8522**	1934	1416	1377	**4710**	**13232**
Pomorskie	7115	6343	6194	**18977**	5240	4070	3663	**12595**	**31572**
Śląskie	11357	10731	10646	**34372**	8034	6802	6297	**21827**	**56199**
Świętokrzyskie	4700	4526	4398	**13526**	1951	1606	1601	**5082**	**18608**
Warmińsko-Mazurskie	4724	4132	3934	**13265**	2703	2001	1903	**6802**	**20067**
Wielkopolskie	10856	9872	9829	**30010**	5698	4550	4532	**13845**	**43855**
Z tego: w Gminie Drawsko	27	27	27	**81**	13	13	13	**39**	**120**
Zachodniopomorskie	7027	6250	5975	**17424**	5765	4116	3963	**11262**	**28686**
Ogółem	114197	103918	102247	**316925**	71308	56472	54558	**169333**	**486258**

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce w 2020 roku (stan na dzień 31 grudnia 2020 r.), w tym: w Gminie Drawsko, przedstawia poniższa tabela:

	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - suma	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%- suma	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem	Liczba mieszkańców w przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%
Dolnośląskie	9498	6006	3492	7243	5329	1914	291	238
Kujawsko-Pomorskie	6294	4500	1794	4593	3737	856	304	416
Lubelskie	6311	4629	1682	4638	3761	877	325	442
Lubuskie	3461	2346	1115	2685	2110	575	281	362
Łódzkie	7225	5440	1785	5848	4866	9982	331	409
Małopolskie	11039	6911	4128	8409	5962	2447	292	383
Mazowieckie	16419	11147	5272	12761	9773	2988	314	404
Opolskie	2861	1939	922	2288	1722	566	325	406
Podkarpackie	6266	4371	1895	4492	3452	1040	337	469
Podlaskie	3147	2331	916	2325	1852	473	381	516
Pomorskie	8621	5113	3508	6122	4334	1788	257	363
Śląskie	13471	8768	4703	10348	7709	2729	315	407
Świętokrzyskie	3846	2868	978	3023	2552	471	315	401
Warmińsko-Mazurskie	5023	3392	1631	3560	2737	823	277	391
Wielkopolskie	11676	8240	3436	8991	7237	1754	296	384
Z tego: w Gminie Drawsko	22	17	5	20	17	3	283	311
Zachodniopomorskie	6976	4040	2936	4965	3432	1533	225	316
Ogółem	122134	81941	40193	92381	70565	21816	301	398

Wartość alkoholu sprzedanego w Polsce z wyszczególnieniem województwa wielkopolskiego w latach 2016-2020, w tym: w Gminie Drawsko (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców), przedstawia poniższa tabela:

Wartość alkoholu sprzedanego w Polsce (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców)				
	do 4,5% (oraz piwa)	Od 4,5 do 18% w wyjątkiem piwa	Powyżej 18%	Razem
2016	**16 335 443 999,74 zł**	**4 090 048 449,89 z**	**14 300 410 225,75 zł**	**34 762 243 434,27 zł**
z tego: w Wielkopolsce	1 378 808 154,75 zł	358 719 595,57 zł	1 307 619 915,22 zł	3 081 488 424,44 zł
z tego: w Gminie Drawsko	1 924 340,96 zł	208 895,10 zł	1 491 488,83 zł	3 624 724,89 zł
2017	**16 653 329 886,08 zł**	**4 563 957 116,92 z**	**15 240 177 804,72 z**	**36 457 464 807,72 zł**
z tego: w Wielkopolsce	1 410 788 209,65 zł	384 473 348,32 z	1 409 870 185,42 zł	3 205 131 743,39 zł
z tego: w Gminie	2 282 753,09 zł	174 502,09 zł	1 804 871,62 zł	4 262 126,80 zł

Drawsko				
2018	**17 836 961 074,20 zł**	**4 814 063 075,40 zł**	**15 945 830 167,76 zł**	**38 500 554 351,30 zł**
z tego: w Wielkopolsce	1 532 110 746,96 zł	396 292 220,56 zł	1 467 897 674,89 zł	3 396 300 642,41 zł
z tego: w Gminie Drawsko	2 343 674,35 zł	159 714,77 zł	1 804 461,61 zł	4 307 850,73 zł
2019	**18 090 626 194,60 zł**	**5 281 817 776,79 zł**	**17 137 940 780,14 zł**	**40 510 384 751,53 zł**
z tego: w Wielkopolsce	1 515 648 307,02 zł	457 686 310,66 zł	1 581 327 602,03 z	3 554 662 219,71 zł
z tego: w Gminie Drawsko	1 923 004, 79 zł	229 060,40 zł	1 769 570,28 zł	3 921 635,47 zł
2020	**17 483 698 530,80 zł**	**5 291 726 762,49 zł**	**18 214 745 588,60 zł**	**40 992 247 145,37 zł**
z tego: w Wielkopolsce	1 546 451 052,70 zł	457 214 166,72 zł	1 696 105 375,96 zł	3 699 770 595,38 zł
z tego: w Gminie Drawsko	2 359 464,63 zł	289 017,53 zł	2 388 385,74 zł	5 036 867,90 zł

W roku 2021 przeprowadzono poprzez Diagnozę Problemów Społecznych w Gminie Drawsko badanie sprzedawców napojów alkoholowych, w badaniach brało udział 14 sprzedawców, z tego: 2 mężczyzn i 12 kobiet. Respondenci mieścili się następującym przedziale wiekowym: 2 osoby miały powyżej 61 lat, 10 osób mieściło się w zakresie od 41 do 60 lat, 1 osoba należała do przedziału 26-40, poniżej 25 roku życia był jeden ankietowany. Sześciu z tych mieszkańców pracuje w zawodzie powyżej 21 lat, trzech posiada od 11 do 20 lat stażu oraz od 6 do 10 lat stażu. Dwójka badanych osób pracuje krócej niż rok.
Przedstawione poniżej wykresy obrazują perspektywę problemów związanych z alkoholem w oczach sprzedawców oraz poziom przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Jak zmienia się spożycie alkoholu na przestrzeni lat w Pana/i gminie?

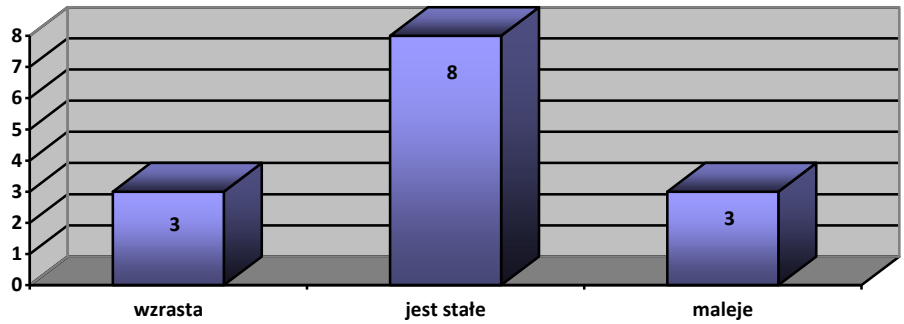

Jak często ma miejsce jazda po alkoholu w Pana/i gminie?

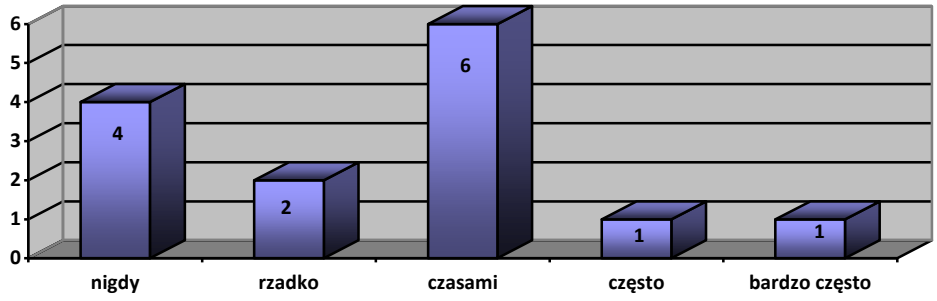

Czy zdarzało się, że osoba niepełnoletnia próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

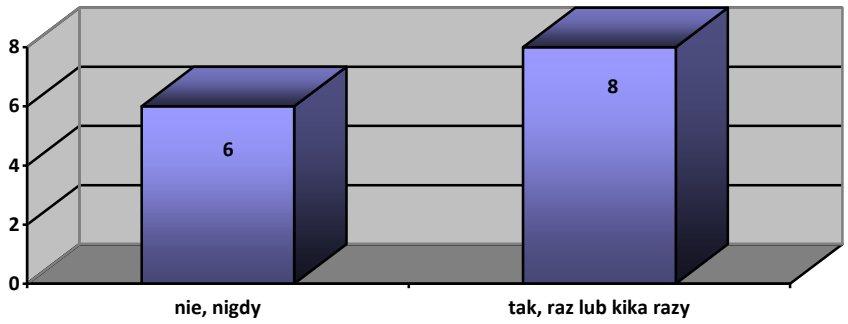

Czy zdarzało się, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

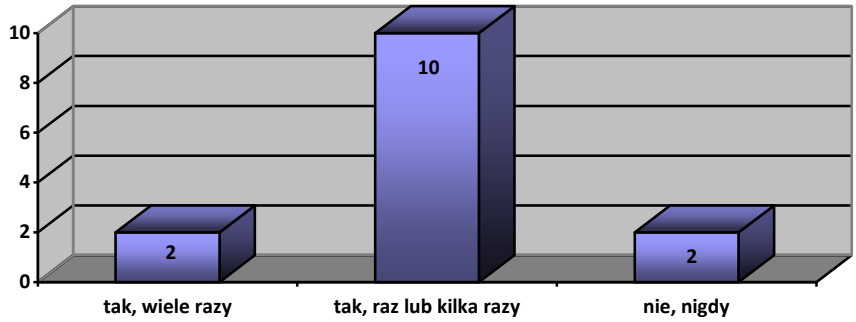

Jak często zdarzało się Pani/u wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży lub w jego okolicy?

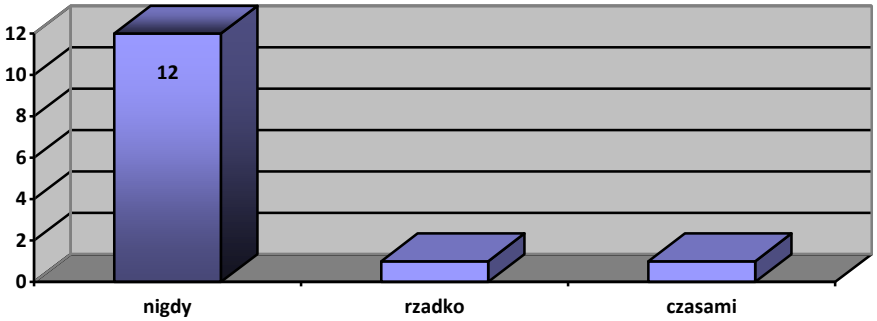

Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

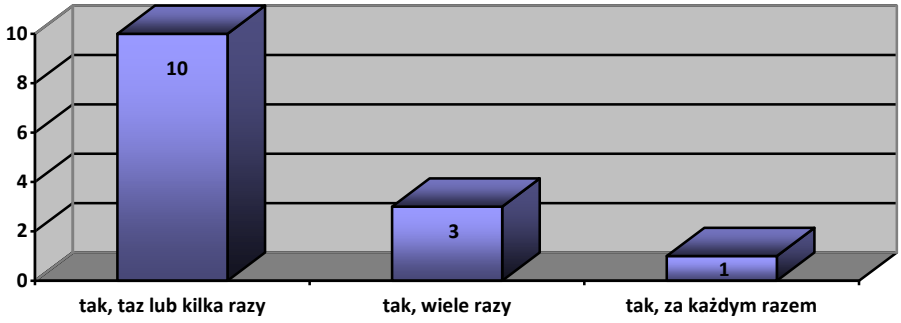

Jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i gminie?

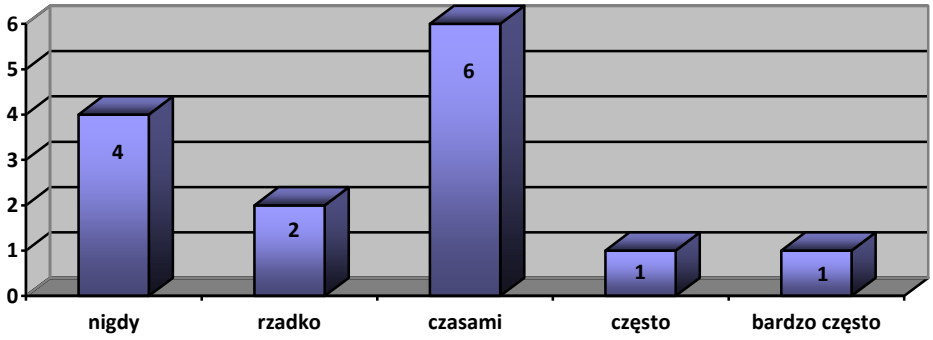

Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 X 1982 r. o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

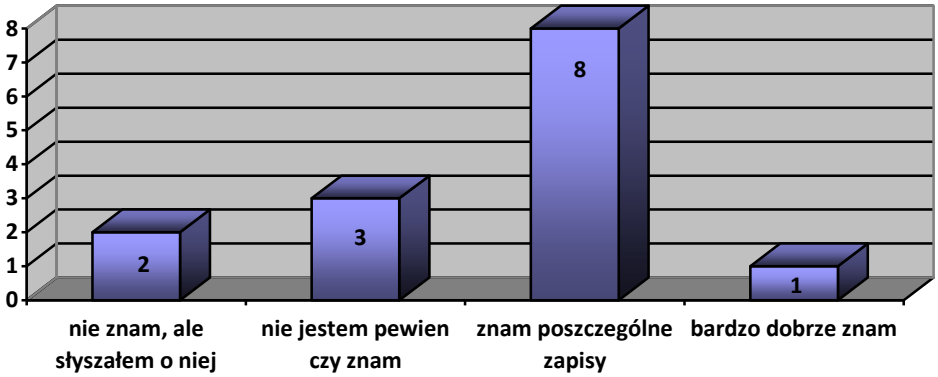

Weryfikacja przestrzegania przez sprzedawców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeprowadzona w Gminie Drawsko w miesiącu lipcu oraz sierpniu metodą „tajemniczego klienta" wykazała, iż sprzedawcy są gotowi sprzedać alkohol osobie wyglądającej na nieletnią bez poproszenia jej o okazanie dowodu tożsamości. W wyniku I audytu, w 15 przebadanych punktach, aż jedenastu sprzedawców nie poprosiło o dowód, w II audycie przebadano 16 punktów sprzedaży alkoholu, osiem sprzedawców nie poprosiło o okazanie dowodu tożsamości.

W dokumencie Diagnozy Problemów Społecznych z roku 2021 wykonanej na zlecenie Gminy Drawsko przez Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji z Krakowa, dokonano porównania badań ogólnopolskich realizowanych w ramach programu ESPAD z danymi lokalnymi. Analizy dokonano na grupie uczniów w wieku 14-16 lat.

1. **Problem alkoholowy.**
   Badania ogólnopolskie wykazały, iż próby picia ma za sobą 80% uczniów w wieku 15 -16 lat, w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem 67,9% uczniów piło alkohol, w czasie ostatniego miesiąca przed badaniem kontakt z alkoholem miało 46,7% badanych uczniów. W przypadku młodzieży z Gminy Drawsko odsetek ten był znacznie niższy, młodzież zadeklarowała że nie spożywała alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy, ani w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem, 8 % przyznało, iż spożywało alkohol kiedykolwiek w życiu.
2. **Problem narkotykowy.**

Badania ogólnopolskie wykazują, że problem narkotykowy nie przybiera tak dużych rozmiarów jak alkoholowy. 21,4% uczniów w wieku 14-16 lat używało tych substancji. Najbardziej rozpowszechnianą używką z której młodzież korzystała na 12 miesięcy przed badaniem ESPAD jest marihuana, haszysz i przetwory konopi (16,7%), na drugim miejscu natomiast amfetamina (4,2%). W czasie 30 dni przed badaniem 9 % uczniów używało marihuany lub haszyszu.
W przypadku uczniów ze szkół w Gminie Drawsko problem narkotykowy również nie przybiera dużych rozmiarów. Żaden z uczniów nie przyznał się do sięganie po substancje psychoaktywne, uczniowie są zdania, że ich rówieśnicy sięgają po substancje psychoaktywne, bo chcą zaimponować innym oraz z ciekawości. Uczniowie z Gminy Drawsko posiadają wiedzę na temat konsekwencji zażywania narkotyków i w większości są przeciwni sięganiu po nie.

3. **Problem nikotynowy.**

W czasie całego życia jakiekolwiek doświadczenia z paleniem miało 49,9% uczniów w wieki 14-16 lat. Wśród uczniów, którzy podejmowali próbę palenia można wyróżnić frakcję osób, które paliły nie więcej niż 5 razy w życiu, frakcja ta liczy 20,1%, natomiast 15,7 % paliło 40 razy i więcej, są to osoby które wyszły już z poza fazy eksperymentowania.
Uczniowie ze szkół w Gminie Drawsko przyznają się do palenia papierosów. Do kontaktu przyznało się 28% uczniów. Wśród nich 16 % paliło kilka razy w życiu, a 12 % paliło raz w życiu. Dodatkowo większość z nich, tj. 65,22% mniej niż jednego papierosa na tydzień w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem. Problem jest dużo mniejszy niż w przypadku uczniów z całej Polski.

Przeprowadzona w Gminie Drawsko diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:
- rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych,
- zapoznanie się z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób,
- poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywaniem przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym. W przypadku dorosłych mieszkańców próba została przeprowadzona na grupie 150 osób, badanie dzieci i młodzieży objęło 179 osób.

W efekcie weryfikacji zebranego materiału badawczego opracowano rekomendacje co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców oraz instytucji, których celem jest profilaktyka.
REKOMENDOWANE DZIAŁANIA PROFILATYCZNE

1. **Problem alkoholowy:**

- dalsza realizacja kampanii informacyjnej dotycząca negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia,
- zaleca się kontynuowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, kontynuowanie organizacji szkoleń i kursów podnoszących kompetencje zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych.
- realizacji kampanii skierowanej do mieszkańców gminy, na temat możliwych form pomocy w przypadku uzależnienia od alkoholu,

- dalszą realizację kampanii mających na celu informowanie oraz edukowanie mieszkańców na temat konsekwencji spożywanie dużych ilości alkoholi,
- szkolenia dla lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawanie wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów i podejmowanie interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykowanie i szkodliwie, a także przeprowadzania szkoleń w zakresie doskonalenia zawodowego dla pracowników lecznictwa odwykowego,
- działania skierowane zarówno do pracodawców, jak i pracowników, których celem będzie przedstawienie konsekwencji prawnych związanych z podejmowaniem pracy w stanie nietrzeźwym oraz zagrożeń wynikających z takiej sytuacji,
- szkolenia dla kadry kierowniczej w zakresie adekwatnego reagowania i interwencji wobec pracowników,
- realizacje kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu,
- kontynuację działań o możliwie najszerszym spectrum w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu. Skuteczne mogą się okazać np. profilaktyczne godziny wychowawcze na których opiekunowie będą podejmować działania profilaktyczne: realizacja programów rekomendowanych, wykorzystanie źródeł multimedialnych, spotkania z ekspertami np. pracującymi z osobami uzależnionymi,
- zastosowanie w działaniach profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży strategii informacyjnej, w celu poszerzenia wiedzy na temat przyczyn i konsekwencji picia alkoholu oraz umożliwienia młodym ludziom, podejmowanie racjonalnych wyborów, popartych znajomością zagadnień związanych z używaniem napojów wysokoprocentowych. Strategie powinny być realizowane przez kompetentne osoby.
- rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Ważną rolę w tej dziedzinie odgrywają nauczyciele, wychowawcy, którzy poprzez obserwację i dyskretne wywiady powinny zwracać uwagę na symptomy świadczące o tym, iż dziecko cierpi z powodu uzależnionego członka rodziny. Pomocne mogą się okazać również warsztaty psychologiczne (np. podczas godzin wychowawczych) polegające nad pracy nad samooceną, funkcjonowania zaufania w grupie, gry i zabawy pomagające na budowaniu więzi z innymi ludźmi, dające szansę na budowanie pozytywnego własnego wizerunku,
- realizację szkoleń dla rodziców, podczas których przekazana im będzie wiedza, na temat problemu picia napojów wysokoprocentowych, skutków wczesnej inicjacji alkoholowej, wśród dzieci oraz możliwości jej zapobiegania. Rodzice powinni również zostać przeszkoleni, w zakresie reagowania, w przypadku spożywania alkoholu przez dziecko. Istotne jest dotarcie do jak największej liczby rodziców,
- wykorzystanie strategii alternatyw - angażowanie dzieci i młodzież w atrakcyjne, bezpieczne aktywności (sportowe, artystyczne, plastyczne), które dopasowane będą do możliwości i potrzeb odbiorców,
- podnoszenie kompetencji nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach celem zwiększenia efektywności działań,
- kontynuowanie realizacji zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucia bezpieczeństwa i zaufania,
- inwestowanie w sprzęt i niezbędne materiały potrzebne do podwyższania jakości działań.

Proszę ocenić jak często zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadzi pojazd pod wpływem alkoholu.

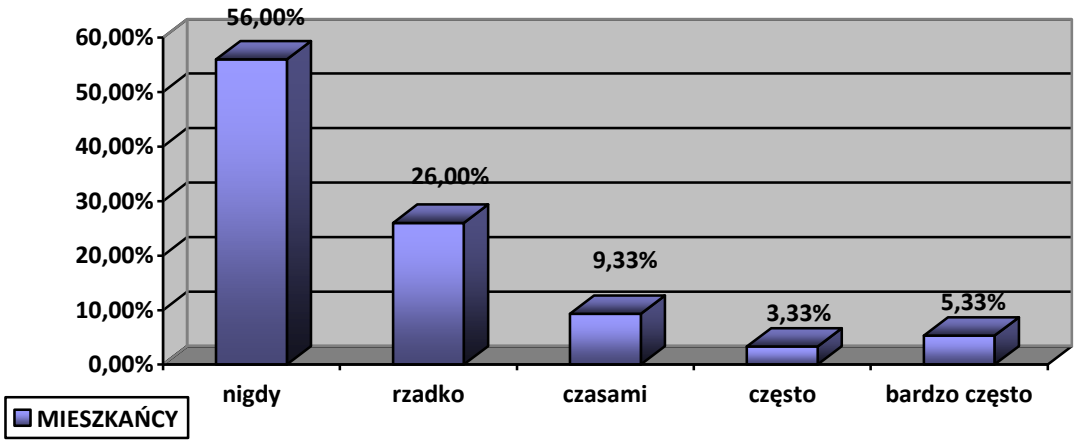

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu”

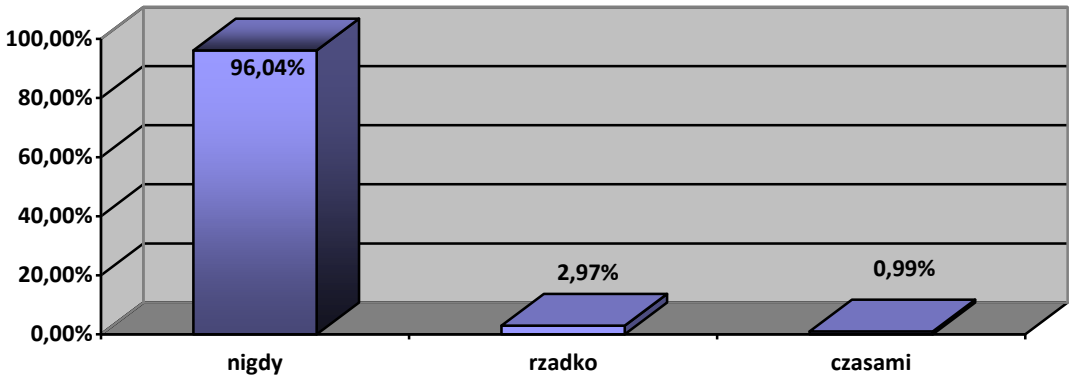

W jakim wieku zacząłeś pić alkohol?

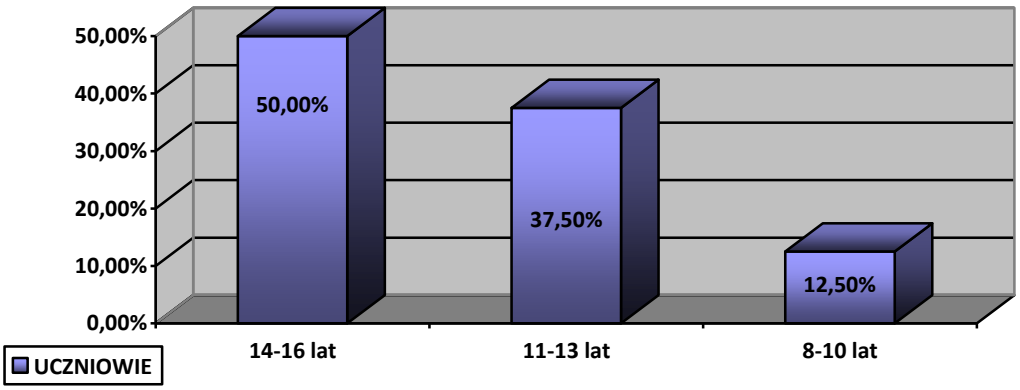

Jak Twoi rodzice zareagowali na spożycie przez Ciebie alkoholu?

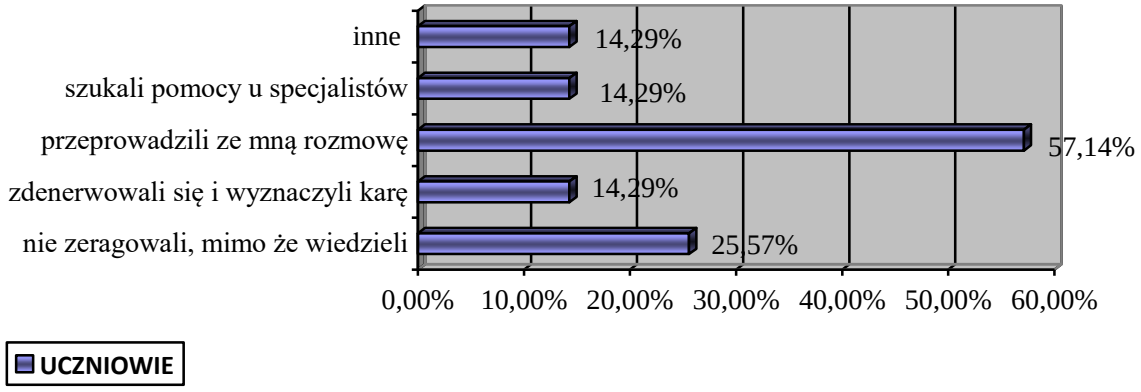

Dlaczego Twoim zdaniem młodzież z Twojej okolicy spożywa alkohol?

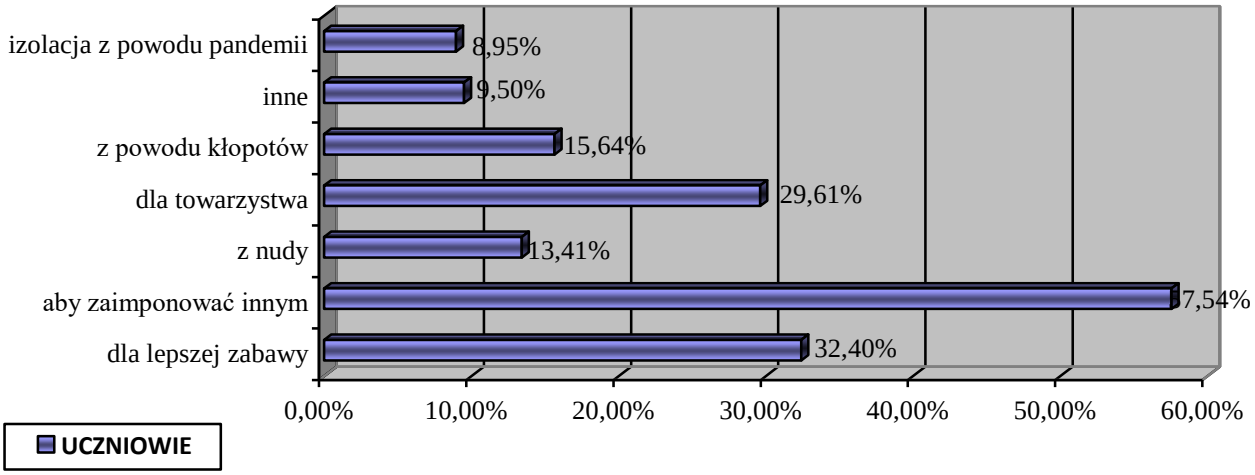

2. Problem nikotynowy:

- cykliczne rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc. Materiały powinny być również dostępne on-line,
- należy kontynuować działania profilaktyczne wykorzystujące przy tym strategię informacyjną, w celu edukacji mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego otoczeniu,
- propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia poprzez rozpowszechnianie plakatów, ulotek w formie drukowanej i internetowej oraz zapewnianie możliwości uczestnictwa w zajęciach sportowych (zasady Fair Play, zdrowe współzawodnictwo, działanie w grupie),
- kontynowanie szkoleń dla sprzedawców wyrobów nikotynowych z zakresu przestrzegania zakazu sprzedaży papierosów osobom nieletnim oraz konsekwencji moralnych i prawnych za tym idących.

Kiedy najczęściej sięga Pan/i po papierosa?

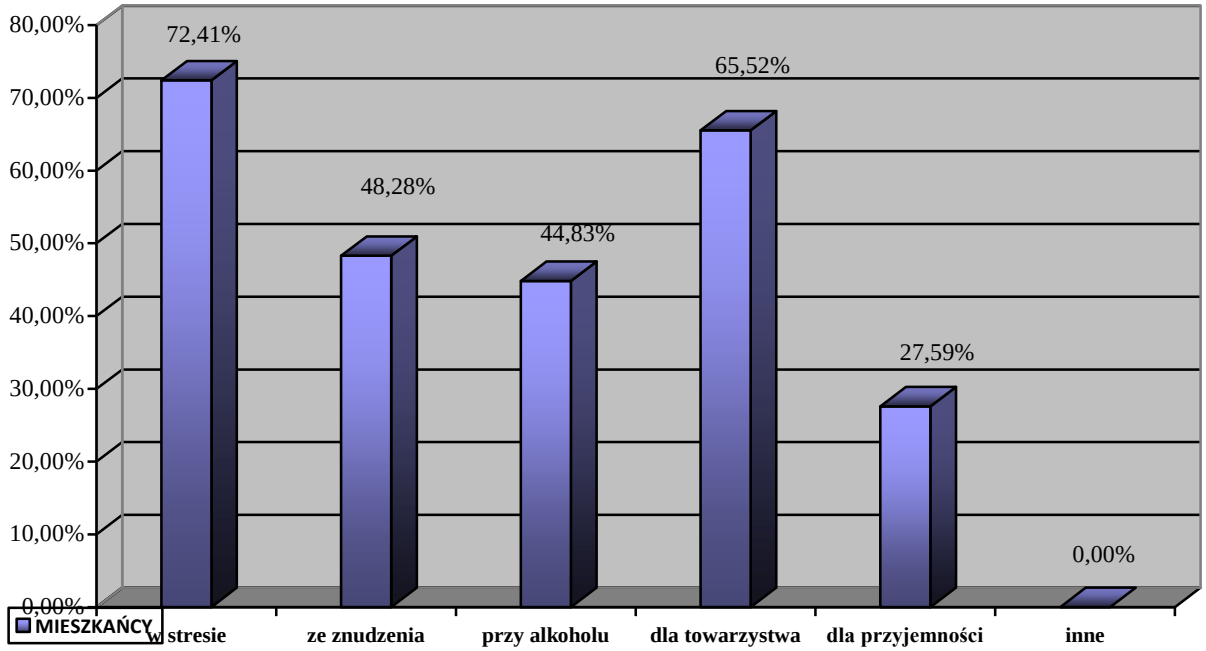

Czy próbował/a Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie?

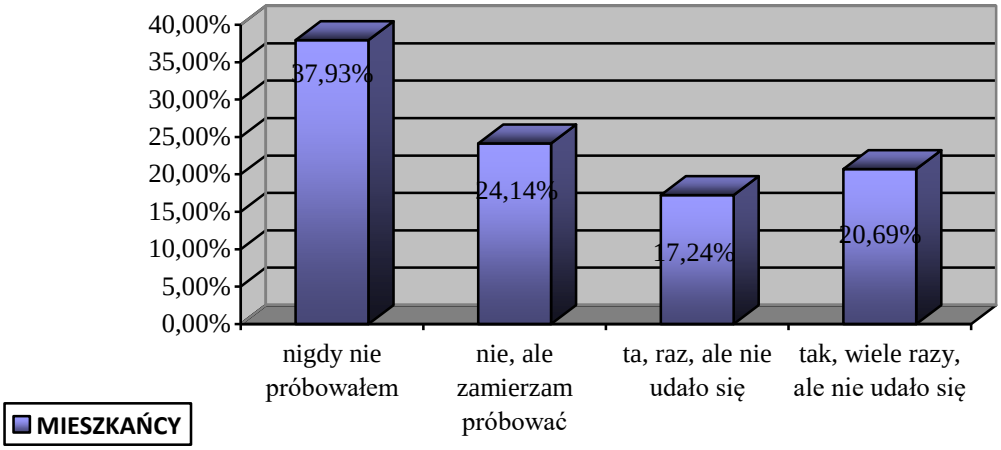

Czy osoby w twoim wieku pala papierosy?

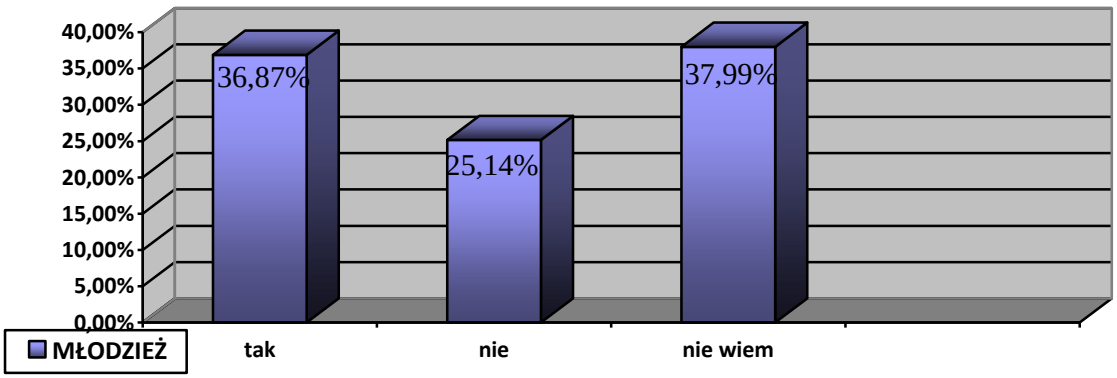

W jakim wieku paliłaś/paliłeś papierosy po raz pierwszy?

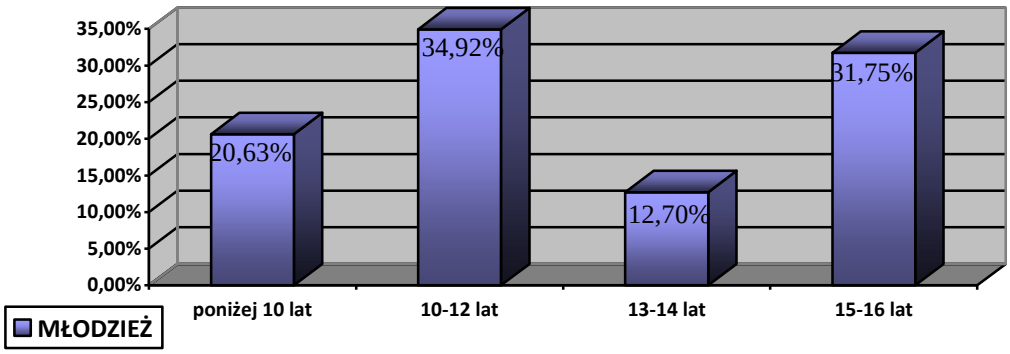

Jak często paliłeś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI?

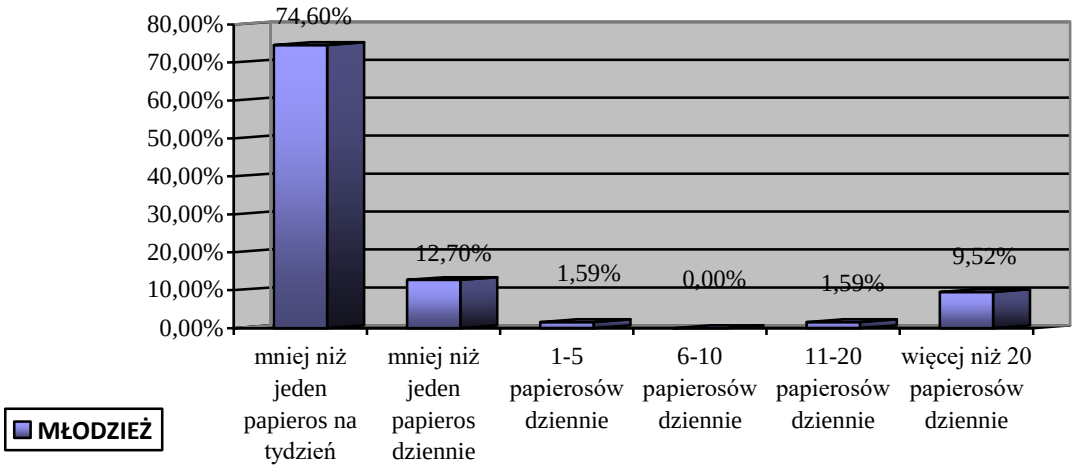

3. Problem narkotykowy:

- dalsze działania profilaktyczne na poziomie uniwersalnym, związane z konsekwencjami zdrowotnymi, społecznymi i prawnymi zażywania narkotyków i dopalaczy. Działania powinny mieć szeroki zasięg, który będzie możliwy do zrealizowania za pomocą kampanii informacyjno-edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów i artykułów umieszczanych w lokalnej prasie, mediach oraz miejscach publicznych,
- kontynuowanie rozpowszechnia informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania problemów z nadużywaniem lub uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Materiały powinny być dostępne w formie drukowanej oraz internetowej,
- dalsze nieustanne prowadzenie działań profilaktycznych w szkole, mających na celu przekazywanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków,
- realizację szkoleń/warsztatów dla rodziców, na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych, rozpoznania czy dziecko zażywa takie substancje, do kogo należy się zgłosić w przypadku doświadczania tego problemu oraz jak rozmawiać z dzieckiem w przypadku podejmowania przez niego zachowań ryzykownych,

- działania mające na celu informowanie dzieci i młodzieży na temat instytucji, gdzie mogą szukać pomocy. Ulotki, plakaty powinny być umieszczone w widocznych miejscach zarówno w szkołach, jak i innych instytucjach publicznych, a także powinny zawierać dane kontaktowe do instytucji pomocowych, również online.

Problem narkotykowy z perspektywy dzieci

	zgadzam się	***nie zgadzam się***	***nie wiem***
Moi rówieśnicy mają kontakt z narkotykami	4,47%	44,69%	50,84%
W mojej szkole są uczniowie, którzy biorą narkotyki	5,03%	40,78%	54,19%
Znam osobiście kogoś, kto zażywa narkotyki	5,59%	65,36%	29,05%
Wiem, od kogo można kupić narkotyki	2,79%	60,89%	36,31%
Zażywałem narkotyki	1,12%	89,94%	8,94%
Miękkie narkotyki są bezpieczne	3,91%	58,66%	37,43%
Marihuana to nie narkotyk	6,15%	62,57%	31,28%
Marihuana powinna być zalegalizowana	10,61%	48,04%	41,34%
Tylko ludzie o słabym charakterze uzależniają się od narkotyków	16,76%	38,55%	44,69%
Z uzależnienia od narkotyków można łatwo wyjść	3,35%	62,57%	34,08%
Jeśli zaczynasz brać ja dla zabawy to się nie uzależnisz	8,38%	62,57%	29,05%
Uzależnienie od narkotyków/dopalaczy jest chorobą	67,60%	6,70%	25,70%
Narkotyki/dopalacze są substancjami chemicznymi	53,63%	1,68%	44,69%
Narkotyki/dopalacze są produkowane w sterylnych warunkach z niezanieczyszczonych surowców	6,70%	18,44%	47,68%
Każdy narkotyk jest niebezpieczny dla zdrowia	65,36%	13,97%	20,67%
Dopalacze są bardziej szkodliwe niż narkotyki	21,79%	5,03%	73,18%

Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy?

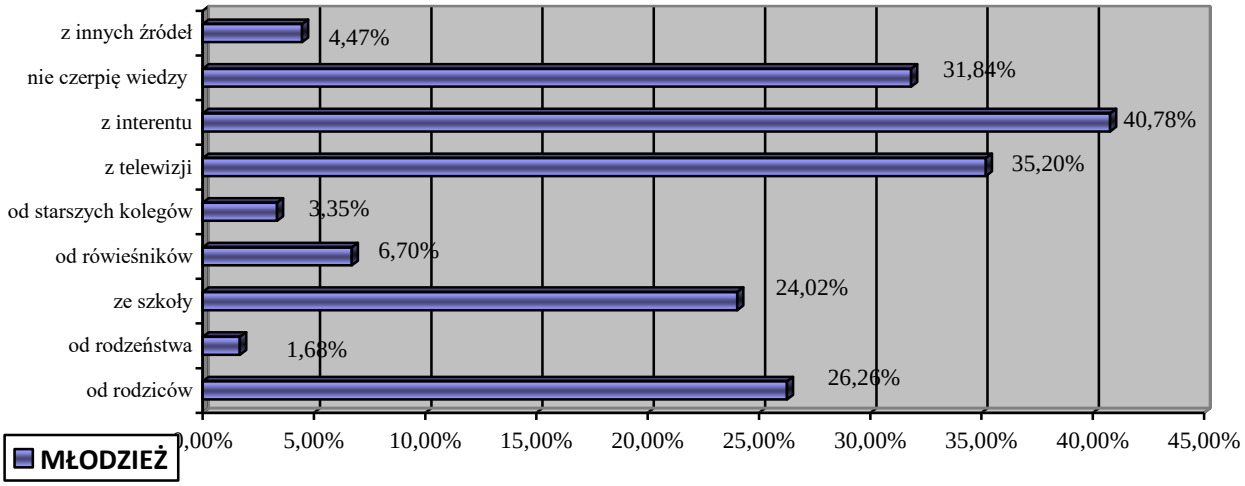

4. Problem przemocowy:

- rozpowszechnianie informacji o miejscach w lokalnej społeczności, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą,
- organizowanie dla mieszkańców warsztatów, których celem będzie zapobieganie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, naukę asertywnych form radzenia sobie z osoba agresywną oraz poprzez wskazanie innych możliwości, które mogą pomóc ofiarom przemocy. Zaleca się również, aby podczas warsztatów uświadamiani byli w jaki sposób reagować, jeśli znają osobę doświadczoną przemocą,
- skutecznym rozwiązaniem może być również prowadzenia w placówkach leczenia uzależnień, wstępnej diagnozy zjawiska przemocy domowej u nowych pacjentów, bowiem badania pokazują, ze w rodzinach z problemem uzależnienia nierzadko dochodzi do przemocy,
- współpraca z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, która ma na celu kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie lub środowisku lokalnym do uczestnictwa w oddziaływaniach zmierzających do zniwelowania problemu. Pomocne może być kontynuowanie realizacji interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń, na których oceni będą przedstawiciele wszystkich służb,
- ważne w zapobieganiu problemom przemocy jest również podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli instytucji realizujących działania zapobiegawcze tego typu problemom,
- tworzenie, wspieranie i finansowanie miejsc pomocy dorosłym i dzieciom oferujących kompleksową pomoc: psychologiczną, terapeutyczną, socjoterapeutyczną, socjalną, w przypadku doświadczanie przemocy w rodzinie. Informacje o tych miejscach powinny być rozpowszechnione na stronach internetowych i w miejscach publicznych,
- zwiększanie świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania agresji w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu strategii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu, jak i w społeczności lokalnej,

- prowadzenia lokalnych kampanii społecznych, które będą obalać mity, stereotypy na temat przemocy w rodzinie, a także będą opisywać mechanizmy przemocy w rodzinie i uświadamiać ich społeczną szkodliwość,
- ciągła realizację zajęć, mających na celu poszerzenie wiedzy zakresu problematyki przemocy. Zakres kierowanej do uczniów informacji, oprócz konsekwencji stosowanie przemocy, powinny zawierać również treści na temat szerokiego spektrum rodzajów przemocy. Zaleca się stosowanie różnych technik i metod, które będą w atrakcyjny i aktywny sposób przekazywały informację, skuteczne mogą się tu okazać metody takie jak: psychodrama, burza mózgów, praca w grupach,
- dalsze przekazywane wiedzy uczniom, na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania przez nich przemocy zarówno w szkole jak i w domu a także w jaki sposobów mogą reagować, jeśli będą świadkami agresji,
- wypracowanie na terenie szkoły, jasnych zasad zachowania i konsekwencji ich nieprzestrzegania, a także rozpowszechnianie tych reguł przez nauczycieli, pracowników szkoły, poprzez informowanie i umieszczanie plakatów w niektórych miejscach budynku szkoły,
- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach takich jak: doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności asertywnego zachowania się,
- skuteczne okazują się spotkania z policją mające na celu uświadamianie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje (ważne, aby funkcjonariusze byli przeszkolenie w zakresie prowadzenia zajęć profilaktycznych).
- realizacja zajęć i warsztatów integracyjnych w klasach. Mają one na celu wzmacnianie więzi pomiędzy rówieśnikami i pływanie na pozytywny klimat szkoły, który jest ważnym czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.
- kontynuowanie realizacji szkoleń dla nauczycieli, które będą rozwijały u nich kompetencje kierowanie klasą oraz umiejętności właściwego reagowanie na niekorzystne zachowania uczniów, wzmacnianie pożądanych zachowań i formułowania oczekiwań wobec uczniów.

Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy?

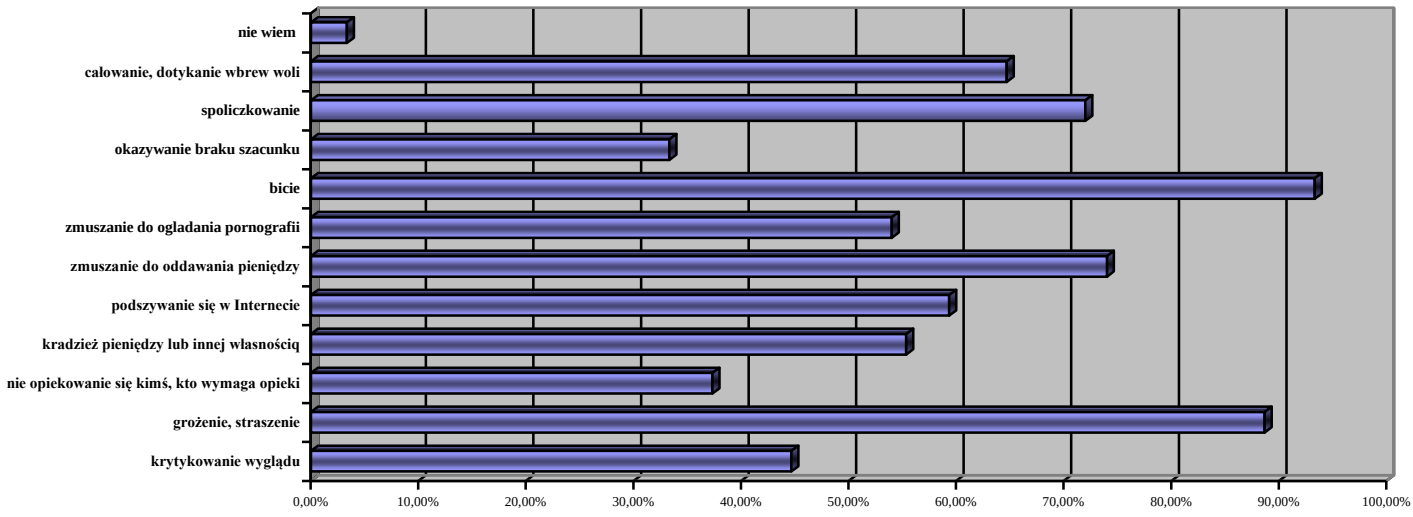

Ocena częstotliwości zachowań związanych z przemocą w szkole prze uczniów

	Nigdy	*Rzadziej niż raz w miesiącu*	*Przynajmniej raz w miesiącu*	*Przynajmniej raz w tygodniu*	*Codziennie*
wyśmiewanie	8,00%	10,00%	16,00%	30,00%	36,00%
obgadywanie	8,00%	4,00%	4,00%	22,00%	62,00%
przezywanie	10,00%	8,00%	2,00%	26,00%	54,00%
grożenie	42,00%	32,00%	10,00%	10,00%	6,00%
wymuszanie pieniędzy	90,00%	6,00%	2,00%	0,00%	2,00%
zamykanie w pomieszczeniach	60,00%	18,00%	12,00%	8,00%	2,00%
niechęć do pracy z kimś z klasy	18,00%	20,00%	18,00%	22,00%	22,00%
kradzieże	70,00%	24,00%	4,00%	0,00%	2,00%
bicie, kopanie, poszturchiwanie	16,00%	16,00%	20,00%	22,00%	26,00%
dotykanie osób bez jej zgody	56,00%	14,00%	8,00%	10,00%	12,00%
wysyłanie obraźliwych sms	42,00%	14,00%	14,00%	12,00%	18,00%
umieszczanie w Internecie materiałów bez zgody	62,00%	16,00%	10,00%	6,00%	6,00%
wulgarne lub złośliwe komentowanie treści w Internecie	54,00%	14,00%	12,00%	4,00%	16,00%

Które formy działań przyniosą Twoim zdaniem najlepsze efekty w oddziaływaniach profilaktycznych	MIESZKAŃCY	UCZNIOWIE
warsztaty profilaktyczne dla dzieci	66,00%	-
wykłady/pogadanki	55,33%	62,01%
akcje informacyjne za pośrednictwem ulotek, plakatów, broszur itp.	34,67%	-
filmy w telewizji lub Internecie	48,67%	-
spoty radiowe	18,67%	-
festyny/pikniki profilaktyczne	51,33%	-
zajęcia z przedstawicielem policji	-	27,93%
spektakl/musical profilaktyczny	-	17,88%
zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą	-	38,55%
inna forma	-	10,61%

Jaki temat zajęć profilaktycznych byłby dla Ciebie najbardziej interesujący?

Uczniowie odpowiedzieli, że najbardziej interesuje ich tematyka zdrowego odżywiania - 37,99% i tolerancji – 37,99 %, następnie: motywowanie do nauki – 35,75%, stres – 25,70%, bezpieczeństwo na co dzień – 22,35%, narkotyki i dopalacze – 22,91%, uzależnienie behawioralne -20,67%, przemoc i agresja – 20,67%, alkohol – 17,88%, granice własnej intymności – 14,53%, dane osobowe i ochrona tożsamości – 13,41%, przemoc i agresja domowa – 11,17% , trening i komunikacji rówieśniczej – 10,61%, cyberzagrożenia – 9,50%, nikotyna 8,38%.

Sporządzone przez zespół badawczy rekomendacje ukierunkowały wybór działań profilaktycznych zawartych w Programie.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY DRAWSKO.

Gmina Drawsko leży w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego i jest gminą o charakterze turystyczno- rolniczym. Graniczy z Gminą Krzyż Wlkp. od północy, Gminą Wieleń od wschodu, Gminą Drezdenko od zachodu, Gminą Wronki i Sieraków od południa. W skład Gminy Drawsko wchodzi 12 sołectw. Obszar gminy ogółem wynosi 162,9 km^2.
Gminę Drawsko zamieszkuje wg stanu na dzień 31.12.2020 r. – 6219 mieszkańców, w tym:
- dzieci od 7-15 lat - 636
- młodzieży od 16-18 lat - 202.

Na terenie gminy Drawsko znajduje się 5 placówek oświatowych, do których uczęszcza 488 uczniów (dane z dnia 30.09.2021 r.), 200 dzieci (dane z dnia 30.09.2021 r.) uczęszcza do znajdującego się na terenie gminy gminnego przedszkola z 6 oddziałami zamiejscowymi.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje:
- 12 świetlic,
- 2 placówki służby zdrowia,
- 5 Ochotniczych Straży Pożarnych,
- 18 stowarzyszeń non profit z siedzibą na terenie gminy oraz 5 współpracujących z siedzibą poza terenem gminy.

Istniejący na terenie gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku jest jednostką organizacyjną świadcząca pomoc mieszkańcom gminy, którzy z różnych powodów znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej.
Na dzień 30 czerwca 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku udzielił następującej pomocy, z tytułu:
- ubóstwa - 26
- sieroctwa - 0
- bezdomności - 3
- ochrony macierzyństwa - 0
- niepełnosprawności – 24
- trwałej choroby - 19
- bezrobocia - 15
- bezradności życiowej - 4

- rodzinom niepełnym - 2
- rodzinom wielodzietnym - 0
- alkoholizmu - 5
- narkomanii - 0
- po opuszczeniu zakładu karnego - 1
- przemocy w rodzinie - 3
- zdarzeń losowych - 2
- klęsk żywiołowych - 0
- inna pomoc - 0

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku współpracuje także z Powiatowym Urzędem Pracy w Czarnkowie w temacie zmniejszenia bezrobocia, które na terenie naszej gminy na dzień 31 października 2021 roku wynosiło: 124 zarejestrowane osoby bezrobotne (w roku 2020 liczba ta stanowiła 152 osoby bezrobotne), wszystkie te osoby pochodzą ze wsi, zarejestrowanych jest 68 kobiet i 56 mężczyzn. Z pośród bezrobotnych, 12 osób ma wykształcenie wyższe (w tym: 10 kobiet), 26 osób jest po szkole policealnej lub średniej zawodowej/branżowej (w tym: 17 kobiet), 9 osób ukończyło liceum ogólnokształcące (w tym: 6 kobiet), a 43 szkołę zawodową/branżową (w tym: 21 kobiet), 34 osoby posiadają wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i poniżej (w tym: 14 kobiet). Najwięcej osób bezrobotnych mieści się w przedziale wiekowym: 35-44 lata, jest to 41 osób, 29 osób jest wieku pomiędzy 35 a 34 lata, 22 osoby bezrobotne są w przedziale 45-54 lat, 7 osób jest w przedziale 55-59, 8 osób zarejestrowanych przekroczyło wiek 60 lat.
21 osób od ponad dwóch lat pozostaje bez żadnego zatrudnienia, 14 osób jest osobami niepełnosprawnymi, 13 osób posiada co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, 12 osób wychowuje dziecko do 6 roku życia, pracy poszukuje 15 osób.

Na terenie Gminy Drawsko od 2017 r. funkcjonuje Posterunek Policji. Policjant jest członkiem Gminnej Komisji d.s. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Czterech członków Gminnej Komisji d.s. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, którego głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespół interdyscyplinarny do dnia 15 listopada 2021 roku zebrał się 6 razy, zostało założonych 9 niebieskich kart, z czego w 60% przypadków występuje problem alkoholowy. Karty zostały założone przez funkcjonariuszy policji.

Działający na terenie Gminy Drawsko Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Ośrodku Profilaktyki i Promocji Zdrowia, prowadzony przez Pełnomocnika, dostępny jest dla zainteresowanych dwa razy w tygodniu, środa i czwartek, w godzinach 15:30-18:30.
W 2021 r. przyjęto 8 osób, w tym:
- osób uzależnionych - 4
- członkowie rodzin – 4.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 11 rozmów motywujących osoby uzależnione do podjęcia leczenia, 1 osoba zadeklarowała dobrowolne leczenie w placówkach lecznictwa odwykowego. Na badania do biegłego sądowego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju zakładu leczniczego skierowano 4 osoby, akta tych osób przekazano do rozpatrzenia przez sąd. W przypadku jednej z nich wszczęta była procedura Niebieskie Karty.

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym Gminnego Ośrodka Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Drawsku spotkania z terapeutą uzależnień odbywają się dwa razy w miesiącu, jest to drugi i ostatni wtorek miesiąca, w godzinach: 16:00 – 20:00. Terminy spotkań z psychologiem uległy zmianie, od października 2021 przeprowadzane są w pierwszy piątek miesiąca, w godzinach 13:30 – 18:30. Z pomocy specjalistów korzysta około 30 osób w miesiącu

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym działa również Grupa Wsparcia AA, jest to samopomocowa grupa terapeutyczna spotykająca się na mityngach w wtorki w godzinach od 18:00 – 20:00. Ruch AA jest całkowicie poza formalną, dobrowolną i nieprofesjonalną wspólnotą trzeźwościową osób, które dzielą się nawzajem swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby rozwiązać swój problem i pomagać innym w wyzdrowieniu. Spotkanie Grupy Wsparcia AA obywają się w lokalu należącym do gminy, który udostępniany jest jej nieodpłatnie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizowany będzie przez:
- Gminną Komisję d.s. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Pełnomocnika Wójta d.s. Profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji w Krzyżu – Posterunek w Drawsku,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- szkoły z terenu gminy,
- placówki zdrowia,
- świetlice wiejskie,
- stowarzyszenia,
- i inne podmioty.

2. INFORMACJA DOTYCZĄCA LICZBY PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY DRAWSKO.

Na terenie gminy na dzień 15 listopada 2021 funkcjonuje 19 punktów sprzedaży napojów alkoholowych:
- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży - 3,
- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 16.

Na dzień 15 listopada 2021 roku GKRPA pozytywnie zaopiniowała cztery wnioski o przedłużenie koncesji (1 – do spożycia poza miejscem sprzedaży, 3 – do spożycia w miejscu sprzedaży), nie przyznano koncesji dla nowo powstałych punktów sprzedaży, 3 przedsiębiorców posiadających koncesję zakończyło działalność. Z zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, pod warunkiem wniesienia jednorazowej opłaty za rok 2021, w terminie do dnia 31 stycznia 2021 r. skorzystało 3 przedsiębiorców. Kwota zwrotu wyniosła 6 714,26 zł

W roku bieżącym przeprowadzono kontrolę 8 punktów sprzedaży alkoholu. Kontroli podlegały punkty sprzedaży alkoholu wyszczególnione w raporcie z przeprowadzonego terenowe szkolenia z podwójnym audytem punkty sprzedaży napojów alkoholowych, które

dwukrotnie gotowe były naruszyć art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3. CELE PROGRAMU.

Celem głównym programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, jest odpowiedzią na wytyczne wskazane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, poszerzoną o zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Drawsko, uwzględnia również wytyczne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025. Program w 2021 roku ma na celu:

1) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, a także związanych z zjawiskiem przemocy w rodzinie,
2) prowadzenie działań mających na celu wszechstronny rozwój i rozwijanie konstruktywnych relacji międzyludzkich, wzmacnianie potencjału zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży przez wsparcie pozytywnego i harmonijnego rozwoju, kształtowanie osobowości, umiejętności osobistych i społecznych, udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów i kryzysów rozwojowych, podnoszenie odporności psychicznej i poprawę funkcjonowania emocjonalnego. Rozwijanie potencjałów i koncentrowanie się na mocnych stronach dzieci i młodzieży,
3) realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych,
4) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
5) wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych, Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów
6) prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji
7) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,
8) monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym,
9) zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
10) utrzymanie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu,
11) ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych,
12) promowanie zdrowego stylu życia,
13) współpraca z instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi w zakresie problemów alkoholowych i innych uzależnień.

Program jest otwarty i ma charakter ramowy. Opisane w nim cele oraz sposoby ich realizacji mają charakter długofalowy.

4. ZADANIA PROGRAMU.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, a także dotkniętych przemocą fizyczną i psychiczną poprzez:

1) działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego,
2) indywidualny kontakt osób uzależnionych i współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą z psychologiem i terapeutą uzależnień, celem podjęcia leczenia w placówkach lecznictwa odwykowego,
3) kontynuacja działalności wspólnoty AA oraz grupy wsparcia,
4) zatrudnienie specjalistów - psychologa i terapeuty uprawnionych do prowadzenia indywidualnych i grupowych działań terapeutycznych,
5) finasowanie kosztów sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
6) współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień,
7) udzielanie pomocy i wsparcia osobom po zakończeniu leczenia i ich rodzinom.
8) dofinansowanie prowadzenia Poradni Leczenia Uzależnień,
9) wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1) współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Drawsku, Komisariatem Policji w Krzyżu Wlkp – Posterunek Policji w Drawsku, szkołami wszystkich szczebli,
2) współpracę z biegłymi opiniującymi w przedmiocie uzależnień oraz współpracę z kuratorami sądowymi,
3) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym,
4) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem Alkoholowym, narkotykowym i doznających przemocy, poprzez utrzymanie i finansowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,
5) upowszechnianie informacji dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy, w szczególności związanej z problemem alkoholowym, poprzez umożliwianie ofiarom przemocy korzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej,
6) finansowanie szkoleń, warsztatów i kursów specjalistycznych w celu rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w ramach podnoszenia kompetencji i kwalifikacji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań,
7) organizowanie dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz z problemem przemocy w rodzinie obozów socjoterapeutycznych, kolonii oraz półkolonii profilaktycznych na bazie ofert i w oparciu o pisemny konspekt do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji w ramach profilaktyki uniwersalnej,
8) zatrudnienie specjalistów - psychologa i terapeuty uprawnionych do prowadzenia indywidualnych i grupowych działań terapeutycznych,
9) zapewnienie bezpłatnej pomocy prawnej dla członków rodzin osób uzależnionych oraz będących ofiarami przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechniania i wdrażania programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki uniwersalnej oraz selektywnej, selektywnej poprzez finansowanie lub dofinansowanie w szkołach na terenie gminy profesjonalnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, warsztatów szkoleniowych (alkohol, narkotyki, dopalacze i inne środki psychoaktywne),
2) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z nadużywania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez dofinansowywanie szkoleń, warsztatów dla nauczycieli, wychowawców i pedagogów realizujących szkolne programy profilaktyczne, finansowanie lub dofinansowanie kursów – Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla członków GKPRPA oraz wychowawców świetlic,
3) spotkania dla rodziców w ramach prowadzenia działań edukacyjnych dla dorosłych, w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu oraz spożywania narkotyków przez dzieci i młodzież,
4) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych stanowiących integralną część programu adresowanego do dzieci i młodzieży objętej takim programem, przy ścisłej współpracy ze szkołą.
5) promowanie zdrowego stylu życia - bez nałogów, w różnych przedsięwzięciach lokalnych,
6) prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych w gminie na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (strona internetowa, biuletyn, tablice ogłoszeń itp.),
7) włączanie się w ogólnopolskie i lokalne kampanie profilaktyczne,
8) rozpowszechnianie w środowisku lokalnym czasopism, ulotek, broszur i innych materiałów o tematyce przeciwalkoholowej, przeciwnarkotykowej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i propagowaniu zdrowego stylu życia,
9) przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscu pracy.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

1) wspieranie i współpraca z instytucjami rządowymi i pozarządowymi oraz samorządowymi i sołectwami w zakresie prowadzonych przez nie działań na rzecz rodzin z problemem uzależnień,
2) wspieranie ruchu samopomocowego grupy AA na terenie gminy,
3) utworzenie i wspieranie ruchu samopomocowego Al-Anon na terenie gminy.
4) współpraca z podmiotami gospodarczymi prowadzącymi sprzedaż alkoholu na terenie gminy, w celu tworzenia lokalnej polityki wobec alkoholu (ograniczenie dostępności nieletnim, utrzymanie ładu i porządku w zakresie sprzedaży) oraz dostarczanie informacji w zakresie zmian przepisów prawa w zakresie handlu alkoholem, poprzez

organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 [1] i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

1) kontrole placówek handlowych pod kątem zasad korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
2) egzekwowanie uchybień na drodze sądowej,
3) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

6. Zadania finansowane ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nie przekraczającej 300 ml - art.92 ust 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1) wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego,
2) doposażenie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu oraz finansowanie programów zdrowotnych,
3) wspieranie i współpraca z instytucjami rządowymi i pozarządowymi oraz samorządowymi i sołectwami w zakresie prowadzonych przez nie działań na rzecz rodzin z problemem uzależnień,
4) przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscu pracy,
5) poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechniania i wdrażania programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki uniwersalnej oraz selektywnej, selektywnej poprzez finansowanie lub dofinansowanie w szkołach na terenie gminy profesjonalnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, warsztatów szkoleniowych (alkohol).

5. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU.

1. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii winno być dokonywane w ramach zadań własnych gminy oraz opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także opłaty za zezwolenie dla przedsiębiorców zaopatrujących innych przedsiębiorców w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o wartości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. W przypadku działań dotyczących jednocześnie zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii przyjmuje się montaż finansowy w proporcjach: 80% - alkoholizm, 20% - narkomania.
2. Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do finansowania działań związanych z szeroko rozumianą profilaktyką jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

6. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW ORAZ PEŁNOMOCNIKA GMINNEJ KOMISJI.

1. Członkowie Gminnej Komisji otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji w wysokości 12% obowiązującego najniższego wynagrodzenia krajowego brutto, za każde posiedzenie.
2. Pełnomocnik Wójta oraz Przewodniczący Komisji za udział w posiedzeniu komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 15% najniższego wynagrodzenia krajowego brutto za każde posiedzenie.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej wypłacane jest miesięcznie, zgodnie z listą obecności z posiedzenia komisji.
4. W przypadku nieobecności na posiedzeniu wynagrodzenie nie przysługuje.
5. Członkowie komisji biorący udział w pracach zespołu kontrolującego zasady korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, otrzymują wynagrodzenie w kwocie 25,00 zł netto, za każdy skontrolowany punkt.
6. Członkowie GKRPA otrzymują zwrot kosztów podróży za uczestnictwo w szkoleniach, spotkaniach organizowanych poza miejscowością, w której znajduje się siedziba GKRPA. W przypadku braku możliwości dojazdu środkami komunikacji publicznej, przysługuje zwrot kosztów własnym środkiem lokomocji wg stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oaz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy.
7. Wynagrodzenie pełnomocnika GKRPA ustalono w wysokości 30,65 zł brutto za każdą godzinę świadczenia usług. Świadczone usługi nie mogą przekroczyć 40 godzin w miesiącu.

7. WNIOSKI KOŃCOWE.

Skuteczna realizacja Programu wymaga ścisłej współpracy wszystkich instytucji i osób stykających się z problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocy w rodzinie na terenie gminy.
Program zakłada także szeroko rozumianą pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholizmu, narkomanii i związanej z tym przemocy. Szczególne znaczenie mają działania profilaktyczne i edukacja realizowana w szczególności na terenie szkół w gminie. Objęcie oddziaływaniem profilaktycznym licznej grupy dzieci i młodzieży może w przyszłości zaowocować zmianą stylu ich życia i ich rodzin.
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, jest przedsięwzięciem mającym na celu udzielanie konkretnej pomocy uzależnionym i ich rodzinom przy zastosowaniu podejścia traktującego alkoholizm i narkomanię jako chorobę. Takie stanowisko pozwala odrzucić ocenę moralną, a przystąpić do działań medycznych, psychoterapeutycznych, profilaktycznych w celu uzyskania jak najlepszych efektów w walce z chorobą, jaką są wszelkiego rodzaju uzależnienia.